

מסורת הש"ס

הנהגות הב"ח

(ג) גמ' מני אי בימא ר"ט

מוסף רש"י

מוסף תוספות

וההאילנות אבל הוקינו אין לו קרקע דומיא דבור דות דאי נפיל הבור ויהודות ואי אפשר לתקנו אין לו עוד דרך. ומעיקרא נמי הוה דעינן דלחמא רב הוה לאשמועינן דאי נפלי הדר שחיל להו אבל גמרא לא הוה מסיק אדעמיה שיש שום חידוש בדברי רב הוה אלף האי ואפילו לאר"ע כו' והלכך כיון דליתא להאי אפי' ומה פריך פשיטא: ומה מצינן מוקמת ליה ר"ע כ"ט. וזמירא דאי נפלי יפה ממקדש: ג' אילנות. חשיבי שדה האילן והקדש קרקע עמהן כל הנריך לניקתם. ובנטיעות מיירי דאילו בצאילנות וקנים אמרו בלא תיפור [לעיל כו:] דבית סאה נריך לשלשה: ממטע ו' אילנים סאה. דהיינו מאתן וחמשין לכל אחד כדאמרן בלא תיפור [לעיל דף כו:]. ופאש"ג דלגגי מוכר שלשה אילנות אלאמרינן שיעורא לקמן כדמוכר אלא הספיקה (דף פב:) והוא שנטועין ממד' אמות ועד ט"ו' התם דעתא מוכר תליא מילתא וזהו דעתו להקנות לו הנריך לו ללקיטת פירותיו ביניהן וחוצה להן כמלא אורה וסלו כדאמר' התם אבל הכא ביניקה תליא מילתא: והתם אילנות. קנים שביניהן וכשהוא פודה. אינו נריך לפדות האילנות בשויהן והקרקע כפי חשבון הכתוב בפרשה (ויקרא כו) ואם משדה דמאן אי אליבא דה בעין יפה מוכר וכ פשיטא אליבא דרבנן היכי דמוכר בעין נמי בעין רעה מ

יותר בצטייל הכרע דממפרש צעררין^א דהסלע לא הוי אלס מ"פ
פונדוויגין: פורע צום זע כו'. דמצי בקרא ואס משדה אחחרו וגו'
ואילנות בכלל שדה דננפקא לעיל (דף סט:) מויקס שדה עפרון^א:
אין פפחות מין. חשיב יער וסופו לתלש^א: או יוסר מין. אין
הקרקע רריך לא ויהי ממקדיש אילן אחד שאינו מקדיש קרקע
וכי' האי גוונא נמי מתא גבי מוכר ג' אילנות בפקה המוכר לא
הספיניה^א: צוה אחר זה. לא היה דעמו להקדיש קרקע: פודן
בצויהין. דין כל הקדש שלא נאמר חשבון חמשים שקל כסף אלס
במקדיש שדה אחזה אלס באילן בלא קרקע לא נאמר: ה"ג ולא עוד
אלא אפילו הקדיש את האילנות וחזר והקדיש את הקרקע כו'.
לא מביעיא היכא דהקדיש את האילנות צוה אחר זה ושוב לא
הקדיש את הקרקע פודן בצויהין אלס אפילו חזר והקדיש את
הקרקע אחר שהקדיש האילנות צוה אחר זה שאינו פודס עם
הקרקע דהא מעיקרא קדשו ללמנוי ושאקדיש שוב את הקרקע
לפדות גם את הקרקע סלע ופונדיון לשנה לצד פדיון האילנות
בצויהין דשני הקדשות הן זה הוקדש לדמיו וזה לפי חשבון חמשים
ואין לנו להפסיד הקדש דמי האילנות דלמירמו לגבוה כמסירתו
להלדיות^א ושעשה שהוקדשו לחיוין לפדות בדמיהן בלא קרקע: מני.
הך צרימא דקמני פודן בצויהין דמשמע דאפילו מקום האילנות
לא אלא אילן אלא צעין רעה הקדיש אילנות בלא קרקע היכא דלא
הקדיש ג' ביד: יחד: ר"ע האמר צעין יפה מוכר. וסבירא
ליה דמוכר שני אילנות יס לו קרקע ללווק דליה ליה מתני' דמוכר
אתה הספיניה [למן פסא]. דהלווק שני אילנות בחור של חבירו אין לו קרקע
אלא רבנן היא דכפררית לעיל^א וכל שכן לר"ע מקדיש ב' אילנות
ואו ג' צוה אחר זה דיש לו מיהא להקדש מקום האילנות ויפדו
קרקע לפי חשבון צית זרע חומר שעורים: ואי רבנן. דפליגי
עליה דר"ע היא האמרי מוכר צעין רעה מוכר: צוה מקדיש כו'
במתני' דמשוי דין מוכר כמקדיש^א שלא הקדיש בור דות וגו' וזה
רעה דהכא דמקדיש אילן לא הקדיש מקומו: ור"ס אלינא דמא.
שצא רבי עקיבא אלל רביותו שזדרוס ושנאה להס רבי יהודה
אלא רבנן דר"ע היא. והאי דצ"א במוכר כו' רבנן דר"ס קאמרי
וקסבר ר"ס דין גבוה לרבנן דר"ע דין הדיות^א: אף מקדיש נמי ב
קושוין קמיימא לרובחה דשמעין ליה לר"ס דהמקדיש את השדה הקדש
צעין יפה הקדיש וה"ה למוכר דשייר אילנות לפניו וקשיא לר'
דלעיל אמר עין יפה גבי הקדש והכא איתא ליה עין רעה אף
לאסונה שמיר^א כל הונא ואר"ס^א כר"ע ואנו העמדנו דליה לר'
שמתכניה המגרא להכרע דר"ס דאר"ס דהכא שמעין ליה עין רעה
שמעין דלא שייר דלדייקינן מדקאמר הואיל ויונקין כו' דא"כ מאי

אילן ומשום הכי פשיטא ליה אלנא מסתבדרא דמשייר טפי קרקע
 צהדי אילן דממשייר דרך צהדי צור ודו"ט והא צלוקה הוי איפכא לרבי
 עקיבא דיש לו דרך כשקנה צור ודו"ט וקנה אילן אין לו קרקע ואריי
 דפשיטא ליה טעם דנחית לשוירא אליבא דרבנן אפילו בלא רב הונא
 ידעינן דטעם דנחית לשוירא מהני
 לרבנן לטעמי קרקע צהדי אילן כמו
 דרך צהדי צור: **וואת האילנות**
 שביניהם. כגון אילנות סרק ומשום
 אותן אילנות לא חשבינן להו רזופין
 דכיון שאין טוענים פירות עומדים
 ליעקר טפי מן השאר כדאמינן
 בהמוכר את הספינה (י) היה ארס
 ציינים מהו כו' אילן קני פ' דלא
 חשיב רזופין: **אלא פשיטא אידיא**
 דרבנן וקסבר כי היכי דמוכר כו'.
 אבל כר"ע לא מצינן לאוקמה דהא
 דכיון דנחית לעין יפה במוכר אית לן
 למימר דמקדיש צעין יפה טפי מקדיש
 אבל השתא דסבר כרבנן דלא נחית
 כלל במכר לעין יפה אתי שפיר דלית
 ליה בהקדש גמי עין יפה:

מדמובר בעין רעה מובר
מקדיש נמי בעין רעה

מקדיש. פירש רציו שמואל דפרי
לרב הוגא דלמרא לרבנן דמשייר קרקע
זהדי אילן דהכא אשכח דר"ש סבר
כרבנן ואפילו הכי לא משייר קרקע
כשמשיר חרוב דקאמר דינקי משדה
הקדש והא דקאמר אלא קשיא פירוש
אדקשיא לך מר"ש לרב הוגא תקשי
לך דר"ש אדר"ש גופיה היכי מצי
למימר כרבנן ותימא דה"ל למימר
ולנטעמיז ועוד דמשיירא פריז אי

כרבנן פשיטא דמשייר קרקע צבדיי אילנות לזרוע והשתא פריך
לדרבנן נמי לא משייר קרקע דהא ר"ש כרבנן סבירא ליה וגראה
לרבינו יצחק דלא פריך לרב הונא כלל אלא אדרבה צא לקיים
דבריו הראשונים הא דאמרין אפילו לרבי עקיבא כו' והכי קאמר
ומי מצינ מוקמת ר"ש כר"ע והא ע"כ ר"ש כרבנן ולרבנן פשיטא
דמשייר ארעא כדקאמר לעיל וא"כ תקשי דר"ש אדר"ש דהיכי
קאמר ר"ש דינקי משדה הקדש אלא ע"כ ר"ש לדרביה דרבנן
קאמר וא"כ אתי שפיר נמי הא (י) רב הונא דקאמר אפילו לר"ע
כו' דאתי מילתיה דרב הונא אפילו כר"ע דלדריה נמי לדרביה
דרבנן קאמר והא דאמר ואלא קשיא ה"פ ואלא קשיא דר"ש אדר"ש
ומאי משני ורשב"א פירש דלא פריך אלא לרב הונא דאי לאו דרב
הונא לא קשיא מידי דר"ש אדר"ש אלא משום דאמר רב הונא
דאי נפלי הדר שמיל לכו הוא דקשיא לן דר"ש אדר"ש דכיון דסבר
ר"ש כרבנן א"כ לא ינקי משדה הקדש אבל אי אמרת דאי נפלי לא
הדר שמיל לכו אע"ג דר"ש כרבנן מ"מ ינקי משדה הקדש דכיון
דאי נפלי חל ההקדש ממילא סתמא דעתיה שיקדש חרוב
ואז צבדיי קרקע והיינו דקאמר ואלא קשיא כלומר לרב הונא דאמר
אי נפלי הדר שמיל לכו הדרא קושיא לדוכתא אמאי קאמר ר"ש
הואיל וינקי משדה הקדש: **ומשייר ארעא**. פירש רבינו שמואל
דלא גרסינן ליה ועל חס פירש כן דמנא ליה דסבר דבעין רעה
מקדיש אי לאו מהאי דקמיני צוה אחר זה לא הקדיש קרקע
והיינו דמשייר ארעא ולמאי דפרישית נמי צחוקת הבצים (ועל
דף לז) דמוכיח דבעין רעה מקדיש מדלא קתני צרישא דפודה
וחזור ופודה י"ש לפרש ויהי ומשייר ארעא כלומר דהא
פשיטא לך לדרבנן דמשייר והיי קאמר ר"ש לעיל דלא משייר:
הפי

בדקתני קיפא בד"א בזכור כו': אלא פשיטא ר"ש היא. דשמעין
בין ככלל שדה ואשמועינן הכא דס"ל נמי דמכל וכל הוי מקדיש צעין
בדמותי שהרי מתגלגלי ר"ע היה בראמרין (ביבמות דף קכ: ע"ש) עד
רבי מאיר ורבי יוסי ורבי שמעון ורבי נחמיה כו': אלא פשיטא
הא אלל לר"ש כי הוי דפליגי רבין ור"ע בזכור פליגי נמי במקדיש
ו רבנא מקדיש. אלא לא מצינן לתרומי לעיל ר"ש אליבא דר"ע והדרן
מחזוב משום יניקת שדה הקדש דלא שייך ארעא לעצמו לצורך החזוב
הנזכר. ומיהו לר"ש נמי קשיא לדידה אדידיה דקפריין לקמן [ע"ב]
וישום הגמרא עתה להקשות לרב הווא ומתכוין להעמיד קושיא
הא דר"ע ומהידר קושיא לדוכסה) ומשייר ארעא לא גרס דמשמע
הלקמן משייר ארעא גמי מרוב (קרקע ושייר אילנות לפניו ולעיל
מאי דאמר מו ואלא קשיא כו' אלא לרב הווא מקשינן בדפרישית:

והיינו

סז א ב מיי פ"ד מהל' ערכין וחרמין הל' יז
סמג עשין קלא וע"ש זכ"מ:
סח ג מיי שס הל' יח:
סט ד מיי שס הל' טו:

[illegible]